

Kristina Ohlsson

Spărgătorul de gheață

Traducere din limba suedeză și note de
Cristina Ekholm

Prima ninsoare a căzut chiar înainte de al doilea advent. Fulgii de zăpadă rătăciți pluteau peste Hovenäset, iar frigul se instalase deja peste comunitatea mică. Apa din fiorduri și golfuri înghețase de Anul Nou și, pentru prima dată după mulți ani, se putea patina pe Klevekilen, lângă campingul Johannesvik.

Tuturor le plăcea să patineze. Copiii și adulții alunecau grațios pe gheață. Era un spectacol magnific, iar soarele strălucea pe un cer albastru de iarnă și se reflecta în stâncile sterpe din jurul golfului, acoperite cu zăpadă.

Se spunea că trecuseră ani buni de când Hovenäs fusese cuprins de un ger atât de persistent. În sfârșit aveau parte de o iarnă adevărată. Unii își aminteau de ierni atât de friguroase încât marea îngheța până la Hallö, dincolo de Kungshamn. Poate că iarna aceasta avea să fie la fel.

Bărbatului care venise de la Stockholm chiar îi plăcea și patinajul, și gerul. August Strindberg, bărbatul cu un nume neverosimil, locuia în Hovenäset de aproape jumătate de an, dar încă i se mai spunea „nou-venit“.

Nimeni nu crezuse în magazinul lui secondhand din incinta vechii firme de pompe funebre din Kungshamn. Mai ales după toate ororile petrecute toamna trecută. Dar

se părea că îi merge bine. Afacerea înflorise, iar el dădea semne că vrea să rămână pe coasta de vest.

Poate că el însuși făcuse ca lucrurile să prindă viață. Era ceva în înfățișarea lui blândă, liniștită, care trezea latura tandră a oamenilor. Un fel de naivitate combinată cu o minte ascuțită și un nume celebru. Comunitatea prinsese viață pentru că el era plin de energie și idei.

Și mai și știa să patineze. August fusese așadar unul dintre primii care se avântaseră pe Klevekilen imediat după ce înghețase apa și tot el îi avertizase când gheața se subțiasse după câteva zile cu temperaturi mai ridicate.

Dar asta oricum nu-i împiedica pe locuitorii din Hovenäs să-și asume riscuri. Gheața părea destul de groasă, iar bărbatul venit tocmai din Stockholm nu putea ști tot despre îngheț.

S-a întâmplat ca o doamnă din Hovenäs să cadă în apa rece. În momentul accidentului, prin preajmă erau doar câțiva tineri care-și dezlegau patinele pe o bancă. Au auzit zgomotul înainte să vadă ce se întâmplase. Mai întâi zgomotul produs de gheața spartă.

Și apoi țipătul femeii speriate care căzuse în apă. Doar un singur țipăt, tare și strident.

Apoi liniște. Liniștea disperării.

Dar nu pentru foarte mult timp. Pentru că tinerii de pe bancă și-au dat seama că situația era gravă. Trebuiau să intervină imediat. Unul dintre ei a sunat la salvare, iar altul a alergat pe gheață în șosete.

Apoi au auzit un râs isteric.

— Ating fundul cu picioarele! a strigat femeia. Pot să stau în picioare.

E o poveste pe care oamenii nu se vor plictisi s-o tot repete la nesfârșit, pentru că avea de toate: suspans, frică și un final fericit.

Cu toate acestea, locuitorii din Hovenäset au stat departe de gheață o perioadă. În săptămâna care a urmat nu a mai patinat nimeni pe Klevekilen. Se încălzise și zăpada începuse să se topească.

Apoi vremea s-a schimbat din nou.

Gerul s-a reinstalat brusc într-o zi și a început din nou să ningă. S-a format din nou gheața, și mai rezistentă. Nu se mai vedea nicio urmă de la accident. Cu fiecare zi care trecea, oamenii își doreau tot mai mult să meargă să patineze.

De data aceasta gheața rezista, iar peisajul idilic prinsese iar viață.

Cel puțin pe Klevekilen.

Într-una dintre casele din Hovenäset însă, disperarea era tot mai mare. Timpul trecea prea repede, iar secretele erau prea multe. Și, odată cu secretele, intervenea și singurătatea.

Trebuia făcut ceva.

Nu mai era timp de pierdut.

Noaptea dintre 25 și 26 ianuarie

Am uitat să încui ușa?

Axel Ehnбом s-a trezit brusc. L-a speriat zgomotul produs de bucățile grele de gheață acoperite de zăpadă care alunecau de pe acoperiș. Semăna cu un țipăt în agonie care putea speria și pe cel mai calm om. Țiglele de pe acoperiș erau de vină. Va trebui să se ocupe de problema asta, dar era o treabă care mai putea aștepta. Pentru că Axel avea probleme mult mai mari decât rezistența acoperișului. Despre ele vorbea foarte puțin, dar asta nu le făcea mai neînsemnate.

Hotărâre, s-a gândit el. Trebuie să fiu hotărât.

Și așa a făcut.

A clipit de câteva ori, încercând să-și limpezească privirea și gândurile. Nu-i venea să creadă că reușise să adoarmă.

Probabil că are de-a face cu șocul, și-a zis în sinea lui, șocul provocat de ceea ce făcuse.

Era ora 1:00. În casă era liniște deplină, o liniște deplină în Hovenäset.

Nu-și imaginase niciodată că va fi așa.

Numai să nu fi greșit. Să fie nevoit să facă din nou același lucru ar fi fost probabil mai mult decât ar putea suporta.

Axel s-a ridicat din pat cu mișcări al naibii de lente. Refuzase să-și sărbătorească ziua de naștere atât la 80 de ani, cât și la 85 de ani. Ce mai era, de fapt, de sărbătorit? Că timpul trecea și că el nu reușea să facă ceva util?

Nu, mulțumesc.

Lui Axel nu-i plăcea să fie în centrul atenției, altora le plăcea.

Tocmai în noaptea aceasta târzie, articulațiile îl dureau mai tare decât de obicei. Îi înțepenise spatele și simțea o arsură la ceafă. Așa simțea, de parcă îi dăduse cineva foc.

Axel și-a trecut mâna peste locul dureros. Peste trei săptămâni urma să împlinească 86 de ani. Nu avea de gând să sărbătorească nici de data asta.

Zgomotul produs de zăpada de pe acoperiș s-a stins. Brusc, întunericul a părut și mai dens. Axel dormea mereu cu jaluzelele ridicate. Se comporta ca un câine de pază și nu-i plăcea să le coboare. Așa îi spunea Denise.

— Ar trebui să mă mulțumesc că măcar dormi, îi spusese ea. Să nu cumva să pierzi ceva.

Ea gândea altfel. Că are tot timpul din lume. Și totuși murise prima, mult mai devreme decât se așteptaseră amândoi.

— La naiba! exclamase Axel în ziua aceea cumplită când aflaseră că ea suferea de SLA¹, cea mai cruntă dintre boli.

Avea doar 55 de ani, iar el, 70. Un an mai târziu, ea s-a stins.

Cum e posibil să supraviețuiești după ce îți pierzi marea iubire?

Axel nu putuse să înțeleagă atunci. Nici acum nu poate înțelege.

---

¹ Scleroză laterală amiotrofică.

Toată căsnicia lor fusese plină de riscuri și îl costase atât relația cu ambii părinți, cât și cu frații lui.

— Cum am putut să fiu atât de prost încât să te încurajez să te muți la Chicago? urlase tatăl lui când auzise de relația lor. Ar fi trebuit să înțeleg că vei transforma ceva atât de prețios într-un căcat.

— O iubesc, îi răspunsese Axel.

El însuși fusese surprins de calmul din vocea sa.

— E atât de tânără, Axel! exclamase mama lui. Oare știe cu adevărat ce vrea de la viață?

— Nu este un copil, îi răspunsese Axel. Bineînțeles că știe ce vrea. Și eu știu ce vreau.

— Dacă te căsătorești cu o astfel de persoană, nu mai ai ce căuta în casa asta! hotărâse tatăl lui Axel.

O astfel de persoană.

O negresă adică.

— O să mă însor cu cine naiba vreau eu! urlase Axel și plecase din casa părintească.

Pentru totdeauna, după cum se dovedise mai târziu.

Privind în urmă, ajunsese la concluzia că fusese naiv.

Nu-și putuse imagina că atât de mulți oameni vor avea ceva de spus despre relația lor. Niciunul dintre ei nu fusese pregătit pe deplin, dar Denise fusese mai pregătită decât el, chiar dacă era mai tânără. Trăise toată viața ca afro-americană, o experiență pe care Axel n-avea cum s-o trăiască vreodată, nici măcar s-o înțeleagă cu adevărat.

El vedea doar o femeie uimitor de frumoasă, cu o minte ageră care-l făcea să-i tremure genunchii și cu care putea să vorbească la nesfârșit. Ce putea să ceară mai mult?

Axel a tușit sec și s-a apropiat încet de fereastră. Cine ar fi crezut că amintirile vechi pot dura atât de mult, chiar și după atâția ani?

Genunchii îi trosneau, dar trebuia să fie recunoscător că trupul mai avea puterea de a imita o orchestră, pentru că altfel tăcerea ar fi fost și mai apăsătoare.

Nu era lumină în niciuna dintre casele din jur. Încet, dar sigur, locuitorii permanenți pleaseră din Hovenäset. Rămăseseră doar el și Mary Thynell, care locuia de cealaltă parte a străzii.

Liniștea adusă de casele goale nu-l deranja pe Axel. Dimpotrivă. Și asta pentru că oamenii erau incredibil de curioși. Dar existau desigur și excepții. Cum ar fi bărbatul din Stockholm, relativ nou venit, August Strindberg. Își vedea de treaba lui și nu-i prea păsa de ce fac ceilalți.

Axel se gândise de multe ori că Denise l-ar fi plăcut.

Dar numele...

August Strindberg.

Oare la ce se gândiseră părinții lui când își botezaseră fiul?

Axel s-a rezemat de pervaz, privind afară, în umbrele nopții. Reușise să facă multe în ultima perioadă. Curățase și ordonase într-un fel în care nu o mai făcuse de ani întregi.

Aici intervenea Strindberg.

La urma urmei, avea un magazin secondhand și probabil putea beneficia de unele dintre lucrurile de care Axel voia să scape, dar nu voia să le arunce.

Axel și-a rotit umerii pentru că îl dureau. Cărase greutăți și nu era bine. Obosise și nu se mai putea concentra. Cu cât împacheta și sorta mai mult, cu atât simțea nevoia să pună tot mai multe deoparte. Cutiile erau mai mici decât și-ar fi dorit, și prea multe, aproape imposibil să le deosebească. Pe cele mai multe le depozitase în pivniță, unde puteau să stea până în ziua în care va muri.

Dar pentru două dintre cutii avea alte planuri.

Una urma să ajungă la Strindberg, iar cealaltă trebuia să dispară. August se oferise să vină să ia cutia care trebuia să ajungă la magazinul lui, dar Axel nu fusese de acord cu această propunere. August l-ar fi putut întreba de ce face această curățenie. Chiar și o persoană discretă precum August ar fi pus întrebări, chiar și pentru mai puțin de atât. Așa că Axel dusese el însuși cutia la August, doar că acesta, desigur, nu era acasă. Să ducă lucrurile până la magazinul din Kungshamn i se păruse lui Axel un efort inutil și complicat. În cele din urmă, hotărâse să pună cutia în capela din Hovenäset și să-l roage pe August s-o ia de acolo.

Axel trebuia să facă ceva și cu cea de-a doua cutie. Era destul de mulțumit cu planul lui. Nu se gândise niciodată că poate fi în stare să facă lucrurile să dispară.

Vinovația și secretele treziseră în el simțul ordinii. În ciuda tuturor cărților pe care le citise și a tuturor scrișorilor interminabile pe care le trimisese de-a lungul anilor, îi era imposibil să descrie prin ceea ce trecea acum.

A înghițit în sec.

Hovenäset era un loc idilic, nimeni nu putea nega, dar din când în când ordinea era tulburată de întâmplări îngrozitoare. Și vor mai continua, dar numai Axel știa asta.

Aștepta. Trebuia să se întâmple în orice moment. Nimeni nu avea să fie rănit, se asigurase. Totuși voia ca totul să se termine.

I se uscaseră gura și corpul îi înțepenise, dar privirea era încă ageră.

Axel respira greu. Parcă nu făcea altceva decât să aștepte ca secretele să-l ajungă din urmă. Cele mai multe

mizerii reușise să le ascundă cel puțin de Denise. Era o mică, dar importantă consolare în toată chestia asta.

Tocmai se pregătea să-și părăsească postul de observație de la fereastră când o siluetă s-a desprins din întunericul de afară. S-a încruntat și s-a apropiat de fereastră. De parcă îl ajuta la ceva.

Silueta înainta încet.

Era cineva destul de scund, cu pașii grei.

Nu vrei să fii văzut, s-a gândit Axel. Și totuși eu stau aici și te văd.

Podeaua din dormitor a scârțâit sub picioarele lui. A așteptat, știa că are motive să fie precaut.

Silueta de pe stradă s-a oprit. Axel s-a concentrat și mai mult. Întotdeauna îi plăcuse priveliștea de la cele două ferestre ale dormitorului. De la o fereastră se uita peste acoperișuri și magazii de bărci, dincolo de apă, iar de la cea la care era acum vedea drumul.

Nu-și dădea seama cine e silueta de pe stradă.

Putea să fie cineva cu intenții rele, dar putea să fie și cineva care doar ieșise la alergat. Deși ultima variantă părea puțin probabilă. Alergătorii alergau (dar foarte rar în miez de noapte), iar omul acesta nu alerga.

Apoi silueta a dispărut în întuneric, făcându-se imediat nevăzută.

Ciudat.

Ceva nu-i plăcea.

Un sunet din grădină.

Apoi un scârțâit slab care i-a făcut pulsul să crească. Ușa de la intrare. Cineva a deschis sau a închis ușa de la intrare.

Am uitat să încui? s-a întrebat Axel.

Se mai întâmplase, dar foarte rar. Trecuseră vremurile în care el și Denise dormeau fără nici cea mai mică grijă, cu ușa de la intrare descuiată.

Dacă ușa nu era încuiată, se putea deschide și lovi în perete din cauza vântului.

Dar nu bătea vântul.

Axel a întins mâna după telefonul mobil. Ecranul era negru și telefonul descărcat.

La naiba! s-a gândit el.

Nu putea înțelege la ce folosesc telefoanele astea moderne, dacă nu funcționau cu baterii și trebuiau reîncărcate tot timpul. Axel a aruncat telefonul pe pat. Noroc că încă mai avea telefonul fix. Mulți renunțaseră la el și se bazau în întregime pe cel mobil, dar nu și Axel. Oricine avea câțiva neuroni își dădea seama că nu puteai face așa ceva.

Și-a luat papucii în picioare. Telefonul fix era în birou, la doar câțiva metri distanță.

Un alt zgomot l-a făcut să-și dorească să-și fi încărcat telefonul mobil. Un scârțâit pe care-l scotea parchetul de jos când călcai pe el.

Nu era singur în casă.

La naiba!

Dar Axel avea un avantaj. Intrusul nu știa că e treaz și că-l auzise venind.

Axel ar fi putut ajunge rapid în birou și să sune după ajutor. Dar nu putea să se deplaseze fără să facă zgomot. Nici vorbă. Și nici ar fi putut să încuie ușa după el odată ajuns în birou.

Pașii se apropiiau, îi auzea pe parchet.

Apoi a auzit pe cineva urcând pe scări.

S-a hotărât. Axel n-a stat prea mult pe gânduri, ci a reacționat instinctiv. A luat-o repede-repede spre birou. Dar, la jumătatea drumului s-a oprit.

Nu se mai auzea nimic în casă. Nu se mai auzeau nici pași pe scări și nici cineva fugind de frică să nu fie descoperit.

Axel a încremenit. Oare îmbătrânise atât de mult încât începuse să-și imagineze lucruri?

Asta e, s-a gândit Axel. Acesta este începutul sfârșitului. Am devenit paranoic. Atât de trist și de penibil.

Apoi s-a îndreptat încet spre scări și a privit în jos.

Cinci luni.

Când trecuse timpul?

August Strindberg stătea în pat, întins pe spate și cu ochii închiși. Nu putea dormi. Camera era întunecată ca un mormânt și rece ca un congelator.

Nu fusese voia lui, ci a Mariei. Iubita care dormea acum cu capul pe pieptul lui și îl gădila de fiecare dată când expira. Era cea mai plăcută senzație.

Cinci luni.

Timpul trecea atât de repede și totuși atât de încet.

Mai era doar o lună până la aniversarea de jumătate de an. Așa spuneau noii lui prieteni și vecini, că se apropia de o aniversare. Spuneau că are ceva de sărbătorit, că ar trebui să organizeze o petrecere.

— N-am crezut niciodată că vei rămâne, spuneau oamenii, nu după tot ce s-a întâmplat.

După tot ce s-a întâmplat.

August evita să se gândească la însemnătatea acestor cuvinte. Se mutase pe coasta de vest ca s-o ia de la capăt. După ce-și petrecuse aproape toată viața în Stockholm, hotărâse s-o ia de la capăt în altă parte. De aceea renunțase la jobul de broker la bursă și își deschisese un

magazin în sediul fostei firme de pompe funebre din Kungshamn, la trei kilometri de Hovenäset. Un magazin numit *Secondhandul lui Strindberg*, care ajuta lucruri la fel de rătăcite ca el să-și găsească drumul spre casă.

Henrik, cel mai bun prieten al său, care încă locuia la Stockholm, nu privea plecarea lui August cu ochi buni. Nu-i plăcea că August evita să vorbească despre mutarea pe coasta de vest.

— Te ajut eu să-ți amintești, îi spunea. Te-ai mutat din capitala regală pentru că voiai să vezi și să faci ceva nou. Și ai reușit performanța de a te stabili într-o casă în care avusese loc o crimă și ai deschis un magazin într-o clădire în care, la scurt timp, ai găsit două cadavre. 2 + 1 fac 3. Trei morți. Și tu totuși rămâi acolo. Dacă te părăsește și Maria, poți face anunțul matrimonial perfect: *Bărbat singular, iubitor de dulciuri, tocilar care sfidează moartea, caut...*

August a zâmbit în întuneric.

Numai Henrik îl putea face să zâmbească la gândul acelor evenimente îngrozitoare. În plus, nu greșea în totalitate când îl descria pe August ca pe un tocilar căruia îi plac prăjiturile. Chiar era o descriere simpatică din mai multe puncte de vedere. Pentru că lui August îi plăcea să citească și să facă prăjituri. Iar de când se mutase pe coasta de vest își petrecuse mult timp făcându-le pe amândouă.

Cu toate acestea, obișnuia să-l corecteze pe Henrik într-o privință: nu rămăsese în casa pe care o închiriasc când se mutase la Hovenäset. În casa aflată pe Kärleksvägen, numită Camera frigorifică, și pe care nu o percepușe niciodată cu adevărat ca fiind *acasă*, cu atât mai puțin când aflase ce se întâmplase acolo. O tânără fusese omorâtă, dezmembrată și apoi găsită în congelatorul de la subsol.